

- (१) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व विशेष मागास प्रवर्ग या प्रवर्गातील व्यक्तींना थावयाची जातीचे प्रमाणपत्रे.
- (२) महाराष्ट्र राज्यातील सबलती घेताना इतर मागास वर्ग, भटक्या जमाती, धनगर व तत्सम जाती (क) व वंजारी व तत्सम जाती (ड) यांना उन्नत व प्रगत गटात (Creamy Layer) मोडत नसल्यासह जातीचे प्रमाणपत्र देणे.
- (३) केंद्र शासनाने महाराष्ट्र राज्याची इतर मागास वर्गाची जी यादी घोषित केलेली आहे त्या यादीत नमूद असलेल्या जातीतील व्यक्तींना केंद्र शासनाच्या नियंत्रणाखालील पदाकरिता अर्ज करताना त्यासोबत सादर करावयाचे जातीचे प्रमाणपत्र [उन्नत व प्रगत गटात (Creamy Layer) मध्ये मोडत नसल्यास]

महाराष्ट्र शासन

समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक सीवीसी. १०९६/प्र.क्र.४८/मावक-५

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक ३ जून १९९६.

- वाचा :-
- (१) मुंबई राज्य परिपत्रक, पॉलिटिकल अँड सर्विसेस डिपार्टमेंट क्र. ४९०/४६ दिनांक ३० एप्रिल १९५३.
 - (२) शासन परिपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीवीसी. १४७५/४२०/डी-५, दिनांक २३ सप्टेंबर १९७५.
 - (३) शासन परिपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीवीसी. १४७५/१९६८९/डी-५, दिनांक १५ ऑक्टोबर १९७५.
 - (४) शासन परिपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीवीसी. १४७६/११०२७/डी-५, दिनांक ५ मे १९७६.
 - (५) शासन पत्र, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीवीसी. २१७७/डी-५, दिनांक १५ जानेवारी १९७७.
 - (६) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीवीसी. १०७७/५०८७६/डी-५, दिनांक २१ मार्च १९७९.
 - (७) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग, क्र. सीवीसी. १६८२/५८५५३/(८९२)/कार्यासन-५, दिनांक २९ जानेवारी १९८३.
 - (८) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीवीसी. १०८३/३०४८०/(१२५४)/वीसीडब्ल्यु-५, दिनांक १७ ऑक्टोबर १९८५.
 - (९) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीवीसी. १०८४/४४५७७/(१८१३)/वीसीडब्ल्यु-५, दिनांक १ सप्टेंबर १९८५.
 - (१०) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीवीसी. १०८४/७४९३२/(२०८३)/वीसीडब्ल्यु-५, दिनांक ५ डिसेंबर १९८५.
 - (११) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीवीसी. १०८३/यु. ओ. ५६२/(१८७३)/वीसीडब्ल्यु-५, दिनांक २७ डिसेंबर १९८५.
 - (१२) शासन परिपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीवीसी. १०८३/यु. ओ. ५६२/(१८७३)/वीसीडब्ल्यु-५, दिनांक २१ जानेवारी १९८६.
 - (१३) शासन परिपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीवीसी. १६८४/गोप. ५९२/(१९९९)/वीसीडब्ल्यु-५, दिनांक १९ फेब्रुवारी १९७६.

जातीच्या
नत ग
येत अ

- (१४) शासन परिपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीबीसी. १५८४/७१७५१/२२९७/बीसीडब्ल्यू-५, दिनांक १८ एप्रिल १९८६.
- (१५) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीबीसी. १०८५/२६३०४/(२१९९)/बीसीडब्ल्यू-५, दिनांक ६ ऑक्टोबर १९८६.
- (१६) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीबीसी. १६८६/१४६५८/(२४५२)/मावक-५, दिनांक १ एप्रिल १९८७.
- (१७) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीबीसी. १०९०/२१३४८/(४२०)/मावक-५, दिनांक ८ नोव्हेंबर १९९०.
- (१८) शासन परिपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्र. सीबीसी. १०९४/प्र.क्र. ४४८३/प्र. ८५/मावक-५, दिनांक १९ एप्रिल १९९४.
- (१९) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्र. सीबीसी. १०९४/प्र.क्र. ८६ मावक-५, दिनांक १६ जून १९९४.
- (२०) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्र. सीबीसी. १०९४/प्र.क्र. ८६/मावक-५, दिनांक २२ जून १९९४.
- (२१) शासन शुद्धीपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्र. सीबीसी. १०९४/प्र.क्र. ८६/मावक-५, दिनांक जुलै १९९४.
- (२२) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्र. सीबीसी. १४९४/प्र.क्र. २३६/मावक-५, दिनांक १३ सप्टेंबर १९९५.
- (२३) सहसचिव, कल्याण मंत्रालय, केंद्र शासन, नवी दिल्ली यांचे अ.शा. पत्र क्र. १२०१८/१३/९५-एससीडी/आरसेल, दिनांक २५ सप्टेंबर १९९५.

प्रस्तावना :- सर्वोच्च न्यायालयाने विशेष अनुज्ञा याचिका क्र. १४७६७/९३ सिव्हील अर्ज क्र. ५८५४/९४ कु. माधुरी पाटील विरुद्ध अप्पर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे व इतर यावर दिनांक २ सप्टेंबर १९९४ रोजी असा निर्णय दिला आहे की, प्रत्येक राज्याने जातीची प्रमाणपत्रे निर्गमित करण्याची कार्यपद्धती सर्वोच्च न्यायालयाने घालून दिलेल्या मार्गदर्शक सूचनानुसार विहित करण्यात यावी. सर्वोच्च न्यायालयाने उपरोक्त अनुज्ञा याचिकेच्या निर्णयामध्ये घालून दिलेल्या मार्गदर्शक सूचना व केंद्रीय कल्याण मंत्रालय, नवी दिल्ली यांच्या प्रस्तावनेतील क्र. २३ येथील दिनांक २५ सप्टेंबर १९९५ च्या पत्रान्वये केलेल्या सूचना विचारात घेऊन वरीलप्रमाणे नमूद केलेल्या शासन निर्णयान्वये अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्गीय व विशेष मागास प्रवर्गातील व्यक्तींना जातीची प्रमाणपत्रे निर्गमित करण्याबाबत विहित केलेल्या कार्यपद्धतीत सुधारणा करण्याचा प्रश्न शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :- संदर्भीय शासन निर्णय/परिपत्रकान्वये अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्गीय व विशेष मागास प्रवर्गातील व्यक्तींना जातीची प्रमाणपत्रे निर्गमित करण्याच्या विहित केलेल्या कार्यपद्धतीत फेरवदल करून शासन आता पुढीलप्रमाणे आदेश देत आहे :-

अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्गीय व विशेष मागास प्रवर्गातील व्यक्तींना जातीची प्रमाणपत्रे ह्या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या परिशिष्ट “अ” मध्ये नमूद केलेल्या सूचनानुसार निर्गमित करावीत.

(१) अनुसूचित जातीच्या व्यक्तींना धावयाच्या जातीच्या प्रमाणपत्राचा नमुना परिशिष्ट “ब”

(२) विमुक्त जाती व भटक्या जमाती (जानेवारी १९९० पूर्वीच्या) यांना धावयाच्या जातीच्या प्रमाणपत्राचा नमुना परिशिष्ट “क”

(३) महाराष्ट्रातील सवलती घेताना इतर मागासवर्ग, भटक्या जमाती, धनगर व तत्सम (क) व बंजारी व तत्सम (ड) यांना धावयाचा जाती प्रमाणपत्राचा नमुना परिशिष्ट “ड”

(४) विशेष मागास प्रवर्गातील व्यक्तींना धावयाचा जाती प्रमाणपत्राचा नमुना परिशिष्ट “इ”

(५) केंद्र शासनाने तयार केलेल्या महाराष्ट्र राज्याशी संबंधित असलेल्या इतर मागास वर्गीयांच्या (महाराष्ट्र राज्याच्या इतर मागास प्रवर्गातील व्यक्तींना) व विशेष मागास प्रवर्गातील ज्या जातीचा समावेश आहे अशा जाती) यादीत समाविष्ट असलेल्या व्यक्तींना केंद्र शासनाच्या आरक्षणाचा लाभ घेण्यासाठी सादर करावयाच्या प्रमाणपत्राचा नमुना परिशिष्ट “ई”

(२) खाली नमूद केलेल्या प्राधिकाऱ्यांना अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्गीय व विशेष मागास प्रवर्गातील व्यक्तींना जातीचे प्रमाणपत्र निर्गमित करण्यासाठी सक्षम प्राधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. त्याचप्रमाणे ज्या जातींना प्रगत व उन्नत नसल्याचे प्रमाणपत्र सादर करावे लागते त्यांना असे प्रमाणपत्र निर्गमित करण्यासाठी देखील सक्षम प्राधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

(१) संबंधित उप विभागीय अधिकारी (महसूल)

(२) उप जिल्हाधिकारी, किंवा

(३) जिल्हाधिकारी.

संबंधित जिल्ह्याधिकाऱ्यांनी प्रशासकीयदृष्ट्या प्रमाणपत्राच्या कामाची वाटणी उप जिल्हाधिकारी व उप विभागीय अधिकारी (महसूल) यांच्यामध्ये करावी.

(३) महाराष्ट्र राज्याच्या सवलती घेताना इतर मागासवर्ग, भटक्या जमाती-धनगर व तत्सम (क), भटक्या जमाती-वंजारी व तत्सम (ड) यांनी जातीचा दाखला व उन्त व प्रगत गटात (Creamy Layer) मोडत नसल्याचे प्रमाणपत्र प्राप्त करून घेण्याकरिता सादर करावयाच्या अर्जाचा नमुना परिशिष्ट "फ" .

(४) केंद्र शासनाच्या आरक्षणाचा लाभ घेण्याकरिता जातीचा दाखला मिळण्यासाठी ज्या नमुन्यात अर्ज सादर करावयाचा तो नमुना परिशिष्ट "ग" .

(५) एखादी व्यक्ती अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्गीय व विशेष मागास प्रवर्गातील नसूनही त्या व्यक्तीस अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्गीय व विशेष मागासप्रवर्गातील असल्याचे जातीचे प्रमाणपत्र देण्यात आले आहे याबद्दलच्या कोणत्याही तक्रारीची जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, ज्या क्षेत्रातील असेल ती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती संबंधित दक्षता पथकामार्फत अशा तक्रारीची चौकशी करील व अशी तक्रार प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून त्यावर ६ महिन्यांच्या आत निर्णय घेईल. याबाबत जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीचा निर्णय अंतिम राहील.

(६) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्गीय व विशेष मागास प्रवर्गातील व्यक्तींनी जातीची प्रमाणपत्रे निर्गमित करण्याचे यापूर्वी निर्गमित केलेले सर्व आदेश एकात्रित करून अद्ययावत सूचना सोबत जोडल्या आहेत.

आदेश तात्काळ लागू करण्यात येत आहेत तसेच या आदेशाचे व सूचनांचे अनुपालन काटेकोरपणे करण्याबाबतची दक्षता सर्व सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी घ्यावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

स. नु. गावीत,
कक्ष अधिकारी.

परिशिष्ट “अ”

खालील प्रवर्गातील जातींना जातींची प्रमाणपत्रे व उन्नत आणि प्रगत गटास (क्रिमी लेअर) मोडत नसल्याची प्रमाणपत्रे देण्याची कार्यपद्धती

- १) अनुसूचित जाती, १४ विमुक्त जाती व जानेवारी १९९० पूर्वीच्या भटक्या जमाती व विशेष मागासप्रवर्ग यांना जातीचे प्रमाणपत्र देणे.
- (२) महाराष्ट्रातील इतर मागासवर्ग, भटक्या जमाती, धनगर (क), वंजारी (ड) यांना जातीचे प्रमाणपत्र व उन्नत व प्रगत गटात (क्रिमी लेअर) गटात मोडत नसल्याचे प्रमाणपत्र.
- (३) केंद्र शासनाची महाराष्ट्र राज्याशी संबंधित इतर मागासवर्गीयांची जी यादी आहे त्या यादीतील व्यक्तींना जातीची प्रमाणपत्रे व उन्नत व प्रगत गटात (क्रिमी लेअर) मोडत नसल्याचे प्रमाणपत्र देण्याबाबत.
- (१) ज्या व्यक्तीस किंवा आई-वडिलांना/पालकांना त्यांच्या पाल्यास जाती प्रमाणपत्राची आवश्यकता असेल त्यांनी खालीलपैकी कोणत्याही प्राधिकाऱ्याकडे विहित केलेल्या नमुन्यात लेखी अर्ज करावा :-
(अ) संबंधित उप विभागीय अधिकारी (महसूल).
(ब) उप जिल्हाधिकारी, किंवा
(क) संबंधित जिल्हाधिकारी.

जिल्हाधिकाऱ्यांनी प्रशासकीय दृष्ट्या पमाणपत्राच्या कामाची वाटणी उप जिल्हाधिकारी आणि उप विभागीय अधिकारी (महसूल) यांच्यामध्ये करावी २०० मधील तरतुदीनुसार शिक्षेस पात्र राहिल असे अर्जदारांनी अर्जात स्पष्टपणे नमूद केले पाहिजे.

(३) अर्जदार हा संबंधित गावाचा रहिवासी आहे असे त्यांनी अर्जात स्पष्टपणे नमूद केले पाहिजे व त्याबद्दलचा कागदोपत्री पुरावा सादर केला पाहिजे. तसेच अर्जदार किंवा आई-वडिल किंवा पालक यांनी प्रतिज्ञापत्र लेखी सादर करावे, की ज्या प्रतिज्ञापत्रामध्ये रहिवासाचे मुळ ठिकाण, जात, उपजात याचा तपशील असावा व सदरहू प्रतिज्ञा पत्र राजपत्रित अधिकारी किंवा अराजपत्रित अधिकारी यांच्या सही शिक्क्यानिशी साक्षात्कृत केलेले असावे. प्रतिज्ञापत्रात जातीच्या दाव्याबाबत ज्या पुराव्याचा उल्लेख केला आहे ती जोडण्यात यावीत. उदा शाळा सोडल्याचा दाखला (प्राथमिक, माध्यमिक) तलाठ्याचा दाखला, सरपंचाचा दाखला किंवा त्या गावातील शहारातील प्रतिष्ठित व्यक्तीने, व्यक्तीच्या जातीबाबत प्रमाणित केलेला दाखला.

(४) अर्जदार हा अर्जात नमूद केलेल्या जातीचाच आहे ह्याबाबत त्याने सवळ पुरावा सादर केला पाहिजे.

(५) अर्जदाराने एखादा सक्षम अधिकाऱ्याकडे जातीच्या प्रमाणपत्रासाठी पूर्वी अर्ज केला असेल किंवा सक्षम अधिकाऱ्याने (महाराष्ट्रातील किंवा इतर राज्यातील) त्यास जातीचे प्रमाणपत्र दिलेले असेल तर त्याबाबतचा स्पष्ट उल्लेख अर्जामध्ये करावयास पाहिजे व अशा प्रमाणपत्राची सत्यपत्र अर्जासोबत जोडली पाहिजे.

(६) सर्वसाधारणपणे जातीची नोंद शाळा सोडल्याच्या प्रमाणपत्रात केलेली असते. अर्जदाराने सादर केलेल्या कागदोपत्री पुराव्यावरून अर्जदार हा तो शिक्त असलेल्या शेवटच्या शाळेच्या (विशेषतः प्राथमिक शाळेच्या) शाळा सोडल्याच्या प्रमाणपत्रात नमूद केलेल्या जातीचाच आहे अशी सक्षम अधिकाऱ्यांची खात्री झाली तर अर्जदारास जातीचे प्रमाणपत्र देण्यात यावे.

(७) सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी अर्जदाराने केलेल्या जातीच्या दाव्याची काळजीपूर्वक छाननी करावी.

(८) सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी अर्जदाराच्या नातेवाईकाच्या जातीच्या नोंदी महसुली नोंद वहीत किंवा जन्म व मृत्यू नोंदवहीत आढळत असतील तर तशी कागदपत्रे पहावीत.

(९) ज्या जाती/समाजाची संघटना सोसायटी अॅक्ट किंवा सार्वजनिक न्यास अधिनिर्मातंगत नोंदणीकृत झालेली आहे. त्या समाजाच्या/जातीच्या टुनेकडून सादर केलेले प्रमाणपत्र.

(१०) सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी त्यांना आवश्यकता भासल्यास गृह चौकशी करावी किंवा महसूल यंत्रणेमार्फत चौकशी करण्यात यावी.

(११) अर्जदाराचे वडील किंवा इतर जवळचे नातेवाईक शासकीय किंवा तत्सम सेवांत असतील किंवा पूर्वी असतील तर त्यांच्या सेवापुस्तकातील व का रहवासाचे ठिकाण या संबंधीच्या नोंदीची सत्यपत्र अर्जदाराने अर्जासोबत जोडली पाहिजे.

(१२) सक्षम प्राधिकाऱ्यांच्या अधिकार क्षेत्रामध्ये ज्यांचे कायम वास्तव्य आहे अशा अर्जदाराला जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचा अधिकार आहे. अनुसूचित जा. या व्यक्तींना परिशिष्ट “ब” मधील नमुन्यात जाती प्रमाणपत्र देताना परिच्छेद १ व ३ ठेवण्यात यावा व परिच्छेद २ वगळण्यात यावा. कायम रहिवास म्हणजे जो रहिवास सेवा, नोकरी, शिक्षण व कारावास इत्यादी कारणाकरिता नसलेला रहिवास.

(१३) जे स्थलांतरीत अनुसूचित जातीपैकी आहेत त्यांना त्या राज्यातील सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी जातीचे प्रमाणपत्र देताना अर्जदाराच्या वडीलांना त्यांच्या मुळच्या राज्यातील सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी जे जातीचे प्रमाणपत्र दिले असेल ते सादर केल्यास त्या आधारे स्थलांतरीताना द्यावयाच्या जातीच्या प्रमा

नमुन्यात जातीचे प्रमाणपत्र देण्यात यावे. ज्या ठिकाणी सखोल चौकशी त्यांच्या मुळच्या राज्यात करावयाची आहे अशी प्रकरणे वगळली आहेत. त्यांना जातीचे प्रमाणपत्र देताना भारत सरकार गृह मंत्रालय, यांच्या दिनांक ६ ऑगस्ट १९८४ चे पत्र क्र. बीसी १६०१४/१/८२-एससीएनबीसीडी-१ व १६ २३ फेब्रुवारी १९८५ चे पत्र क्र. बीसी १६०१४/१/८२-एससीएनबीसीडी-१ मधील पत्रात ज्या सूचना दिलेल्या आहेत त्यांचे काटेकोरपणे पालन करावे. त्यांना जातीचे प्रमाणपत्र देताना परिशिष्ट " व " मधील नमुन्यातून परिच्छेद १ व २ ठेवावे व परिच्छेद-३ वगळण्यात यावा.

(१४) महाराष्ट्र राज्याच्या अनुसूचित जातीच्या यादीमध्ये ज्या जातीची नोंद आहे अशा जातीतील ज्या व्यक्तींचे कायम वास्तव्य महाराष्ट्र हे आहे त्यांना सूचना क्र. १२ मध्ये नमूद केलेल्या सूचनानुसार जातीचे प्रमाणपत्र देण्यात यावे. भारत सरकार, गृह मंत्रालय, क्षेत्र क्र. बीसी-१२०२५/२/७६/एससीटी-१, दिनांक २२ मार्च १९७७ मध्ये नमूद केलेल्या सूचनांचे काटेकोर पालन करण्यात यावे.

(१५) महाराष्ट्र राज्यातील सवलती देण्याकरिता इतर मागासवर्ग, भटक्या जमाती, धनगर व तत्सम जाती (क) वंजारी व तत्सम जा (डि) यांना जातीचे प्रमाणपत्र उन्नत व प्रगत गटात (क्रिमी लेअर) मोडत नसल्याचे प्रमाणपत्र शासन निर्णय क्र. सीबीसी १०९४/प्र.क्र.८६/माक्र-५, दिनांक १६ जून १९९४, दिनांक २२ जून १९९४ व शुद्धीपत्र दिनांक २६ जुलै १९९४ मध्ये नमूद केलेल्या निकष व अटीची पूर्तता करून घेऊन कोत यावीत.

(१६) केंद्र शासनाने महाराष्ट्र राज्याची जी इतर मागासवर्गीयांची यादी घोषित केलेली आहे त्या यादीतील जातीच्या व्यक्तींना केंद्र शासनच्या नियंत्रणाखालील पदाकरिता अर्ज करावयाचा असल्यास त्याकरिता प्रमाणपत्राचा जो नमूना ज्यामध्ये उन्नत व प्रगत गटात मोडत नसल्याबाबतचा आढळतो ते प्राप्त करून घेण्याकरिता ज्या अटी व शर्ती भारत सरकार, मिनिस्ट्री ऑफ पर्सनल पब्लिक ग्रिडन्स अँड पेश्वन (डिपार्टमेंट ऑफ अँड ट्रेनिंग) यांचे पत्र क्र. ३६०१२/२२/९३-इएसटीटी (एससीटी) दिनांक ८ सप्टेंबर १९९३ यांच्या कार्यालयीन जापनात नमूद केलेल्या अ पालन करून विहित नमुन्यात प्रमाणपत्र देण्यात यावे.

(१७) जाती प्रमाणपत्राच्या नमुन्याच्या प्रती कार्यालयाने छापून घ्याव्यात. अशासकीय संस्थांनी किंवा व्यक्तींनी छापलेले नमूने कोणत्याही परिस्थितीत उपयोगात आणण्यात येऊ नयेत. संबंधित कार्यालयाने प्रमाणपत्रात अनुक्रमांक नमूद करावा व तो ठळक असावा.

(१८) जातीचे वर्गीकरण व जात अचूक असावी. महाराष्ट्र राज्याकरिता असलेली अनुसूचित जातीची यादी केंद्र शासनाने भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद ३४१ व त्यानुसार काढलेल्या अध्यादेश १९ प्रमाणे विहित करण्यात आली आहे. केंद्र शासनाने महाराष्ट्र राज्याशी संबंधित सामाजिक व शैक्षणिक दृष्ट्या मागासलेल्या वर्गांची (इ.मा.व.) यादी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचा निर्णय क्र. १२०११/६८/९३-बीसीसी(सी) दिनांक १० सप्टेंबर १९९३ अन्वये प्रसिद्ध केलेली आहे.

(१९) महाराष्ट्रातील इतर मागासवर्ग, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व विशेष मागास प्रवर्गातील जाती वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या शासन निर्णय व परिपत्रकाद्वारे प्रसिद्ध केलेल्या आहेत.

(२०) जी व्यक्ती अनुसूचित जातीची असल्याचा दावा करते तिचा धर्म हिंदू किंवा शीख किंवा बौद्धधर्म असू शकतो.

(२१) इतर मागासवर्गांमध्ये समाविष्ट असलेल्या जातींना कोणतेही धार्मिक बंधन घालण्यात आलेले नाही. विमुक्त जाती व भटक्या जमातीचा असल्याचा दावा केल्यास त्यांचा धर्म हिंदू किंवा शीख असू शकतो. तसेच मुस्लिम धर्मियांपैकी ज्या पोट जाती विमुक्त जाती/भटक्या जमातीमध्ये समाविष्ट आहेत. त्यांचा धर्म मुस्लिम असू शकतो.

(२२) अनुसूचित जातीतून ख्रिस्ती धर्म स्वीकारलेल्यांचा समावेश इतर मागासवर्गात केलेला आहे त्यांना जातीचे प्रमाणपत्र देताना ते ख्रिस्ती धर्म स्वीकारण्यापूर्वी अनुसूचित जातीचे होते असे ते ज्या चर्चच्या कार्यक्षेत्रात रहातात त्या चर्च प्रमुखाकडून प्रमाणित करून घ्यावे.

(२३) (१) जी व्यक्ती एका ठिकाणाहून दुसऱ्या ठिकाणी स्थलांतरीत होते तेव्हा ती व्यक्ती ज्या राज्यातील मागासवर्गीन आहे त्या राज्यामध्ये ती मागासवर्गीय म्हणून दावा करू शकते. स्थलांतरीत झालेल्या राज्यात तो दावा करता येणार नाही.

(२) खालील दोन प्रवर्गातील व्यक्तींना " स्थलांतरीत " म्हणून जाती प्रमाणपत्र देण्याच्या उद्देशाकरिता विचारात घ्यावयाचे आहे.

(अ) ज्या व्यक्तीची जात मागासवर्गीय म्हणून अनुसूचित झाली आहे. (अनु. जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग आणि विशेष मागासप्रवर्ग) ती जात महाराष्ट्र राज्यात व इतर राज्यात आढळून येते परंतु अशा व्यक्तींचे कायम वास्तव्याचे ठिकाण हे घटना आदेशाच्या किंवा शासन निर्णयाच्या दिनांकाला ती व्यक्ती किंवा त्याचे वडील, पणजोवा हे महाराष्ट्र राज्याच्या वाहेरील रहिवासी आहेत.

(ब) ज्या व्यक्तीची जात मागासवर्गीय म्हणून (अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग) महाराष्ट्र राज्या व्यतिरिक्त इतर राज्यात व केंद्रशासित प्रदेशात अनुसूचित झाली आहे.

(३) घटना आदेश व शासन निर्णय निर्गमित झाला आहे त्या दिनांकाला ज्या ठिकाणी जी व्यक्ती रहात आहे तो रहिवास मर्यादित म्हणून दर्जा प्राप्त होण्यासाठी आवश्यक असतो. जी व्यक्ती या घटना आदेशाच्या किंवा शासन निर्णयाच्या नंतर जन्माला आली असेल तर त्या वडील घटना आदेशाला व शासन निर्णयाला ज्या ठिकाणी राहत असतील त्या ठिकाणाचे वास्तव्य त्या व्यक्तीला कायम वास्तव्याचे मान्यता प्राप्त होईल.

(४) अर्जदार महाराष्ट्र राज्याचा सर्वसाधारण रहिवासी असेल तर अनुसूचित जातीपैकी असल्यास १० ऑगस्ट १९५० या तारखेस विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागास वर्ग, विशेष मागास प्रवर्ग या प्रवर्गातील असल्यास ज्या शासकीय आदेशान्वये अर्जदाराची जात विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग म्हणून घोषित करण्यात आली असेल त्या तारखेस संबंधित अर्जदाराचे किंवा अर्जदाराचा तारखेनंतर झाला असेल तर त्यांच्या वडीलांचे कायम वास्तव्य ज्या ठिकाणी होते त्या क्षेत्राशी संबंधित असलेल्या सक्षम प्राधिकारी त्या अर्जदारास पत्र देण्यास सक्षम आहे.

Applicable to Migrants only

† 2. Applicable in the case of Scheduled Castes/Scheduled Tribes persons who have migrated from one State/Union Territory Administration.

This certificate is issued on the basis of the Scheduled Caste/Scheduled Tribe Certificate issued to

Shri/Shrimati *

Father/Mother of Shri/Shrimati/Kumari *

of Village/Town *

in District/Division *

of the State/Union Territory *

who belong to the

caste/tribe * Which is recognised as a Scheduled Caste/Scheduled Tribe in the State/Union

Territory * issued by the

(Name of prescribed authority) vide their No.

dated

Not applicable to Migrants.

† 3. Shri/Shrimati/Kumari * and of * his/her family

ordinarily resides (s) in Village/town *

of District / Division

of the State/Union Territory * of

Signature

Designation

(with Seal of office)

Place : State/Union Territory

Use delete the words which are not applicable,

Use quote specific Presidential Order.

† Delete the paragraph which is not applicable.

Note :— The term " Ordinarily reside (s) " used here will have the same meaning as in Section 20 of the Representation of the Peoples Act, 1950.

परिशिष्ट " क "

**Form of Certificate to be issued to Vimukta Jati/Nomadic Tribes
(excluding Dhangar and Vanjari and their synonyms)
Persons belonging to the State of Maharashtra**

Documents Verified (1)

(2)

(3)

(4)

CASTE CERTIFICATE

This is to certify that Shri/Shrimati/Kumari *

n/daughter * of of village/town *

District/Division *

f the State of Maharashtra belongs to the

Caste/Tribe * Which is recognised as a Vimukta Jati/Nomadic Tribe * under Government
Resolution † DepartmentNo. dated as amended from time
to time.

2. Shri/Shrimati/Kumari *

and/or his/her * family ordinarily reside (s) in village/town

..... of District/Division of the State of
Maharashtra.

Signature

Designation

(with Seal of office)

Place :

Date :

* Please delete the words which are not applicable,

† Please quote name of Department and specific number and date of Resoluton under which the caste/tribe
been recognised as Vimukta Jati/Nomadic Tribe by the Government of Maharashtra.Note :— The term " Ordinarily reside (s) " used here will have the same meaning as in Section 20 of the
Representation of the Peoples Act, 1950.

परिशिष्ट " ड "

Form of Certificate to be produced by other Backward Classes, Nomadic Tribe (C) Dhangar and its synonyms and Nomadic Tribe (D) Vanjari and its synonyms

This is to certify that Shri/Shrimati/Kumari

..... son/daughter of of

Village/ District/Division

in the State belongs to

the Caste/Community which is recognised as

a Other Backward Class/Nomadic Tribe (C)/Nomadic Tribe (D) under the Government resolution

No. dated

Shri/Shrimati/Kumari and/or his/her

family ordinarily reside (s) in the

District/Division of the State.

This is also to certify that he/she does not belong to the persons/sections (Creamy Layer) Mentioned in the Schedule to the Government Resolution, Social Welfare, Cultural Affairs and Sports Department No. CBC. 1094/CR-86/BCW-V, dated 16th June, 1994

Signature

Designation

(with Seal of office)

परिशिष्ट " इ "

**Form of Certificate to be issued to Special Backward Category
Persons belonging to the State of Maharashtra**

Documents Verified (1)

(2)

(3)

(4)

CASTE CERTIFICATE

This is to certify that Shri/Shrimati/Kumari *

Son/daughter * of of Village/Town *

in District/Division * of the

State of Maharashtra belongs to the caste which is

recognised as Special Backward Category under Government Resolution

Department No. dated as amend

from time to time.

2. Shri/Shrimati/Kumari *

and/or his/her * family ordinarily reside (s) in Village/Town

..... of District/Division of th

..... of Maharashtra.

Signature

Designation

(with Seal of office)

Place :

Date :

Use delete the words which are not applicable,
(a) The term "Ordinarily" used here will have the same meaning as in the representation of the Peoples Act, 1950.

Note :-
To
Rep

परिशिष्ट "ई"

**Certificate to be produced by other Backward Classes
for Appointment to Post under the Government of India**

I hereby certify that

Village

District/Division in the

belongs to the Community which is recognised

as a backward class under the Government of India Resolution No. 12012/68/93-BCC (C), dated the September 1993 published in the Gazette of India, Extraordinary, Part-I, Section-1, No. 186, dated the September 1993.

(i) Government of India, Ministry of Welfare, Resolution No. 12011/9/94-BCC, dated 19th October 1994 published in Gazette of India, Extraordinary, Part-I Section I, No. 163, dated 20th October 1994.

(iii) Resolution No. 12011/7/95-BCC, dated the 24th May, 1995 in the Gazette of India, Extraordinary, Part-I, Section-I, No. 88, dated 25th May 1995.

Shri and/or his/ family ordinarily reside (s) in the District/Division of the State. This is also to certify that he/she does not belong to the persons/sections (Creamy Layer) mentioned in column 3 of the Scheduled to the Government of India, Department of Personnel & Training O.M. No. 36012/22/93-Esstt (Set), dated 8th September 1993.

District Magistrate
Deputy Commissioner etc.

Dated :

Seal :

Note — (a) The term "Ordinarily" used here will have the same meaning as Section 20 of the Representation of the Peoples Act, 1950.

(b) Where the certificates are issued by Gazetted Officers of the Union Government or State Government, they should be in the same form but countersigned by the District Magistrate or Deputy Commissioner (Certificate issued by Gazetted Officers and attested by District Magistrate/Deputy Commissioner are not sufficient.)

परिशिष्ट "फ"

Application form for a certificate for eligibility for reservation for other Backward Classes (including Nomadic Tribe (C) and Nomadic Tribe (D) in Government and semi Government Services in Maharashtra Government and semi Government Services.

To,

Sir,

I request that a certificate in respect of reservation for other Backward Classes/Nomadic Tribe (C) and Nomadic Tribe (D) in Government and semi Government Services under Government of Maharashtra be granted to me.

I give below the necessary particulars.

1. Full name of the applicant (in block letters) :
2. Date of birth :
3. Complete Residential address—
 - (a) Present :
 - (b) Permanent :
4. Religion :
5. Caste :
6. Sub-Caste :
7. Occupational Group :
8. Serial Number of the caste in the State list of O.B.Cs. :
9. Name of Father :
10. Name of Mother :
11. Name of Husband :